

Oponentní posudek diplomní práce

Diplomová práce: Oksana Džabarjan
Název: Aula Magna na Staroměstském náměstí
Vedení: MgA. Ondřej Císler Ph.D. a MgA. Lena Milerová
Škola: Fakulta architektury ČVUT Praha
Semestr: zimní 2021
Oponent: MgA. Petr Souček

Diplomantka se ve své diplomní práci věnuje návrhu Auly Magny na Staroměstském náměstí na místě bývalého křídla Staroměstské radnice. Zadání práce ji limituje ideou opětovného vybudování Krennova domu v intencích jeho původní půdorysné stopy a funkčním programem Auly Magny pro Univerzitu Karlovu s určitou kapacitou posluchačů. Zpracovatelem návrhu Krennova domu diplomantka není.

Zadání projektu dle oponenta vyvěrá z teze prof. Emila Přikryla, že Krennův dům hrál důležitou urbanistickou a hmotovou roli při formování samotného náměstí a okolních staveb a bylo by dobré zkusit náměstí doplnit právě tímto chybějícím článkem, který by nám dovolil lépe uchopit dopracování volné mezery po bývalém křídle Staroměstské radnice. Jak je totiž vidno, ani skoro po sto letech nejsme jako architekti schopni nalézt alespoň hmotovou odpověď na to, jak náměstí uzavřít. Diplomantka tímto příběhem architektonických pokusů a odpovědí velice dobře prošla – viz. prezentovaný výčet návrhů v soutěžích a nespočet dalších návrhů zpracovaných jako školní zadání či diplomní projekt.

Diplomantka postupuje dle zavedené vědecké praxe studia historických pramenů s nadějí, že tato data jí pomohou k většímu nadhledu a pochopení situace, ve které se její návrh bude nacházet. U Staroměstského náměstí je právě toto první problém, se kterým se musí kdokoliv vypořádat, neboť dokumentů je v podstatě nekonečné množství – každý rok totiž přibývají další. Badatelská část diplomové práce je zvládnuta bezvadně, dokonce s předvýběrem použitelného, tedy inspirativního materiálu, vhodného k budoucím úvahám nad vlastním návrhem.

Ve věčné otázce CO se zde má postavit jí pomáhá zadání práce: Aula Magna pro Univerzitu Karlovu. Diplomantka postupuje klasicky výběrem historicky obdobných a úspěšných řešení aul, i když zde bych podotkl, že její výběr je značně subjektivní; ovlivněn nejspíš již vlastní tvůrčí ideou toho, co by se mohlo na dané místo hmotově a půdorysně hodit.

Samotná práce pak řeší JAK. O nějaké konstruktivní ideje nebo konceptu se z popisu v odevzdaném portfoliu moc nedozvím. Toto není nutně na škodu, může to značit snahu nechat mluvit dílo samo za sebe. Vzhledem k tomu, jak je dílo čitelné, to nejspíše tak bude.

Autorka si je velmi dobře vědoma urbanistických vztahů, které na současném i minulém náměstí panují. Věž Staroměstské radnice, viditelná v osách jednotlivých původních cest, dvouvěží Týnského chrámu, orientace Svatého Mikuláše do původního Kurného trhu, konstituce Goltz-Kinského paláce v ose na původní Krennův dům, respektování severní linky náměstí a nově i Mariánský sloup. Stejně tak vnímá i jednotlivá měřítko okolních staveb - velikost, výšky, rozlehlost, zdobnost apod. V neposlední řadě vnímá ideovou hodnotu rozdílné funkce institucí Auly Magny pro Univerzitu Karlovu a Staroměstské radnice.

Ideová hodnota rozdílných funkcí jí vede k řešení Auly jako samostatného objektu. Tím si pro svůj návrh uvolňuje ruce, i když se toto rozhodnutí neobejde bez komplikací.

Základní prostorovou myšlenkou je umístění sálu auly ve vyšším patře, po vzoru italských radnic, a uvolnění parteru pro funkce všedního života.

Pro sál si zvolí jedno z archetypálních řešení kruhové výseče vějíře se stupňovitým hledištěm. Této geometrii sálu přizpůsobí celou půdorysnou stopu a hmotu domu. Tím vznikne jakýsi inertní až archetypální objekt, který je možné pootáčet, posouvat a výškově upravovat. Tímto postupem se také vyváže z půdorysné stopy původní radnice, kterou pak nechává zaznít v dláždění.

Tento postup uvolnění se ze sevření historickou stopou dle mého velice dobře funguje. Otázkou je, zda se tímto směrem nemohl vydat i tvůrce návrhu Krennova domu. (Myslím si, že ano, a že celek by pak mohl být velice překvapivý a silný.)

Vědoma si hmotových dominant, diplomantka převýší jeden cíp Auly směrem do náměstí, i za cenu trochu podivné geometrie vnitřního sálu. Tady vidím asi největší slabinu návrhu. Jde o všeobecný architektonický problém vztahu vnějšího a vnitřního - zde geometrický problém vnější hmoty a vnitřního sálu, kdy sál je pootočen o 60° vůči vnější hmotě. Vzniká tím akusticky problémový prostor a zároveň zneklidňující forma sálu. Je to řešitelné uvědoměním si, že vnější geometrie nemusí odpovídat vnitřnímu uspořádání.

Půdorysně je návrh uspořádán velice umně. Je z něj poznat cit pro geometrii vnitřních prostor, nebál bych se říci i talent pro „krásný plán“. Ze všech prostor je znát i napětí, zároveň definování a pochopení jednotlivých částí.

Vstup do sálu je ze Staroměstského náměstí, umístění restauračního zařízení je orientováno do Kurného trhu a vstupy zásobování jsou ze zadní části. Zároveň je zde propojení restaurace se vstupem do sálu. V dalším podlaží návštěvník zažije otevření prostoru v patře pod břichem sálu, s vizuálním kontaktem se Staroměstským náměstím a radnicí z vyvýšeného patra. Foyer je opět komponován citlivě, snad jen vstup do sálu je trochu kostrbatý. Posлуhač vstoupí do sálu středem, což je také zajímavý vjem, který podtrhuje kompozici prostoru. Velice krásně jsou řešena boční úniková schodiště a celá geometrie plánu přes jednotlivé osy.

Funkčně vidím slabinu sálu v chybějícím prostoru za jevištěm a nutnosti přednášejících nejprve projít hledištěm. Možná je to nějaký ideový záměr, že jsme si všichni rovni a podobně. Nicméně chybějící zázemí má vliv i na jakékoli další využití sálu a také na zásobování.

Konstrukčně je objekt řešen jako jeden celek, který je podřízen vnějšímu tvaru a umístění sálu nad parterem s šedovým zastřešením. Je vidět určitý smysl pro konstrukci a její funkci v rámci jednotlivých dispozic, i když při takto pojatém návrhu by provázanost všech detailů mohla být větší.

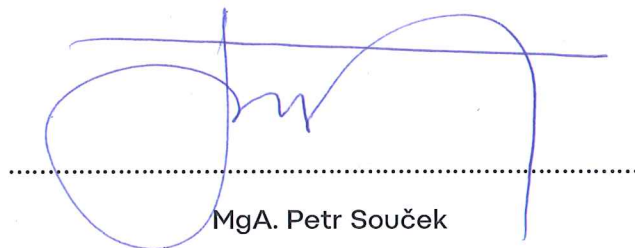
Vnější plášť z hliníkového obalu ctí měřítko okolních staveb, dost možná odráží jakousi současnou dobovou náladu a zároveň skrývá tajemství uvnitř stavby. Zároveň svou

odrazivostí reflektuje, co se děje kolem. Svým zakřivením navíc viděnou realitu deformuje. Měřítko jednotlivých panelů a jejich vertikální umístění je zvoleno dobře, stejně tak výška parteru. Asi chápu i umístění kulatého okna v průčelí stavby, které nejen doplňuje umístění hodin na Staroměstské věži a lunety na sv. Mikuláši v trojúhelníkové kompozici, ale také celou stavbu vizuálně završuje, aniž by jí dominovalo.

Pochopení, idea, ztvárnění, funkce, krása, novost, to vše ve smysluplném celku, by mělo být cílem kvalitní architektury. Diplomantka se s tímto poprala velice dobře. Dokázala zužitkovat své vědomosti i um a přetvořit je v krásný návrh v terénu tak složitém, jako je Staroměstské náměstí.

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením - výborně.

V Praze dne 28. 1. 2022

MgA. Petr Souček